

Kort notat om kartlegging av naturtyper knyttet til kulturlandskapet på Sandvollsætra i Langvelldalen i Oppdal kommune, Sør-Trøndelag fylke.

Bioreg AS Rapport/Notat 2017: 4

BIOREG AS

Rapport 2017:4

Utførende institusjon: Bioreg AS http://www.bioreg.as/	Kontaktpersoner: Solfrid Helene Lien Langmo, Bioreg AS og Jenny Kristin Heggvold, Oppdal kommune	ISBN-nr. 978-82-8215-325-6
Prosjektansvarlig: Finn Oldervik 6693 Mjosundet Tlf. 71 64 47 68 el. 414 38 852 E-post: finn@bioreg.as Tlf. 915 27 072 E-post: solfrid@bioreg.as	Oppdragsgiver: Ivar Arne Hagen, grunneier.	Dato: 01.04.2017
Referanse: Langmo, S. H. L. & Oldervik, F. G. 2016. Kort notat om kartlegging av naturtyper knyttet til kulturlandskapet på Sandvollsætra i Langvelldalen i Oppdal kommune, Sør-Trøndelag fylke. Bioreg AS Rapport/notat 2017 : 4. ISBN; 978-82-8215-325-6		
Referat: Rapporten, eller rettere notatet gir en kort oppsummering av registreringer av naturtyper knyttet til kulturlandskapet på Sandvollsætra i Langvelldalen i Oppdal kommune. Registreringene ble utført i 08.08.2016, med formål å reinventere en lokalitet med naturbeitemark knyttet til setra (BN00026953 - Langvelldalen: Sandvollsætra). Undersøkelsene resulterte i en utvidelse av den allerede eksisterende lokaliteten takket være grunneiers innsats for å restaurere området. Verdien på lokaliteten er også økt fra lokalt viktig (C) til viktig (B).		
4 emneord: Kulturlandskap Naturtype Skjøtsel Naturbeitemark		

Figur 1. Bildet viser seterhusa på Sandvollsætra. I forgrunnen ser en noe av beitemarka, og som en ser har denne et noe oppgjødslet preg nær husa. Foto; Solfrid Helene Lien Langmo, Bioreg AS © 08.08.2016.

Innhold

Innhold.....	3
Forord	4
Innledning	5
Metode.....	6
Resultater	7
Diskusjon og konklusjon	8
Kilder	9
Vedlegg 1 Lokalitetsbeskrivelse	10
VEDLEGG 2 Oversiktskart	16

Forord

Etter forespørsel fra Oppdal kommune på vegne av grunneier Ivar Arne Hagen, Oppdal, ble det utført kartlegging av naturtyper knyttet til kulturlandskapet på Sandvollsætra 08.08. 2016. Dette ble begrunnet med at eier mente den tidligere avgrensede naturtypelokaliteten på eiendommen (BN00026953 - Langvelldalen: Sandvollsætra) var upresis, samt at det var verdier knyttet til kulturlandskapet som lå utenfor lokaliteten. Den eksisterende lokalitetsbeskrivelsen var også mangelfull etter eiers mening.

Generelt så kan det opplyses at det de seneste årene er kommet utkast til nye faktaark for naturbeitemark der både typifisering og kriterier for verdisetting er endret og presisert. Hva gjelder Sandvollsætra spesielt så er det lagt ned en betydelig restaureringsinnsats på området rundt setra. Formålet har vært å øke beiteverdien av setervollen, som var i ferd med å gro igjen med bjørk og einer.

Setra er i følge grunneier, første gang nevnt i forbindelse med en fradeling i 1815, men bua som står der, ser ut til å være fra 1700-tallet, noe som har kommet frem i forbindelse med den pågående restaureringen. Frem til 1950 var setra beitet med melkekyr i sommersesongen. Etter det stod den urørt frem til det på 1980-tallet ble sluppet sau inn på området. Nå vårbeites det intensivt en uke eller to før sauene slippes i utmarka. Etter det står grinda åpen hele sommeren (pers. medd.). Lengst nede på enga står ei høyløe, noe som vitner om at det i tidligere tider var drevet slått her.

Vi vil med dette takke grunneieren som har bidratt til å øke kunnskapen om lokaliteten, og som stilte opp på befarung, samt for den varme mottakelsen vi fikk ved vårt besøk! Samtidig vil vi takke Oppdal kommune v/ Jenny Kristin Heggvold for samarbeidet, samt nyttige innspill til kartleggingen.

Mjosundet i Aure 01.04.2017

Rissa 01.04.2017

Bioreg AS

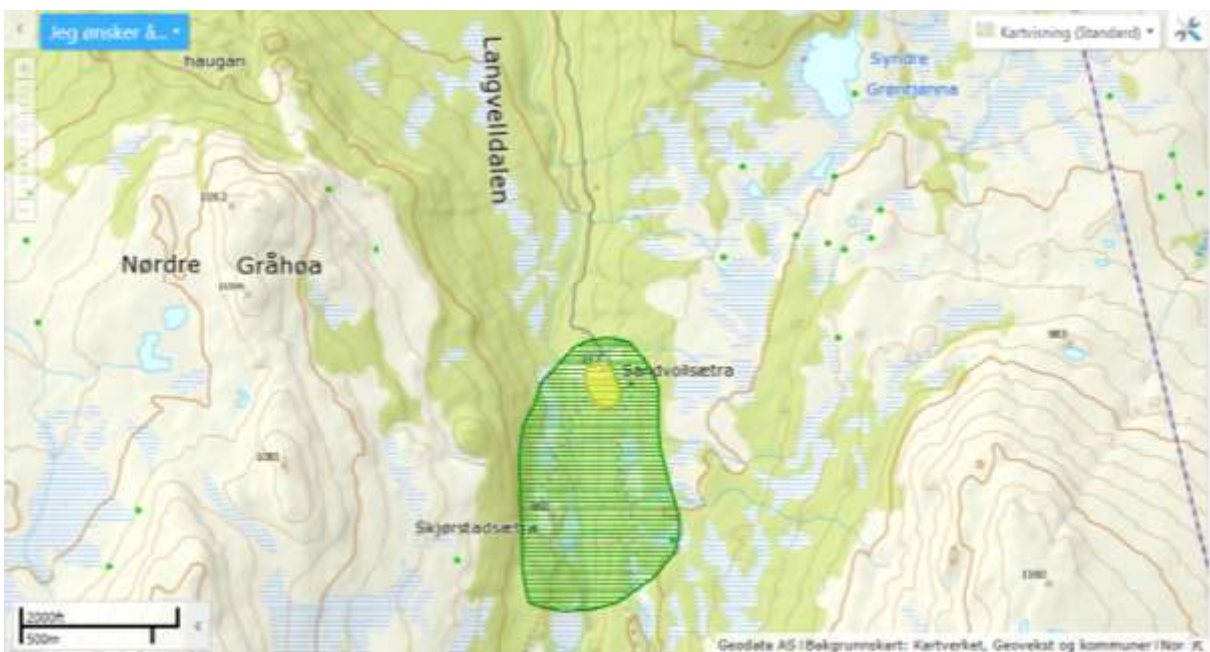
Finn Gunnar Oldervik

Solfrid Helene Lien Langmo

Innledning

Bioreg AS ved Solfrid Helene Lien Langmo ble forespurt per epost av Oppdal kommune v/ Jenny Kristin Heggvold, om det kunne være interesse for å kartlegge naturtyper knyttet til kulturlandskapet på Sandvollsætra i Langvelldalen. Dette ble begrunnet med at eieren mente den tidligere avgrensede naturtypelokaliteten på eiendommen (BN00026953 - Langvelldalen: Sandvollsætra) var upresis, samt at det var verdier knyttet til kulturlandskapet som lå utenfor lokaliteten. Den eksisterende lokalitetsbeskrivelsen var også mangelfull etter eiers mening.

De senere årene er det lansert utkast til nye faktaark for naturbeitemark der både typifisering og kriterier for verdisetting er endret og presisert. Hva gjelder denne setra spesielt, så er det lagt ned en betydelig restaureringsinnsats rundt stølen med tanke på å øke beiteverdien av området, da dette i løpet av perioden fra 1950 til 1980 har grodd betydelig igjen med bjørk og eier.

Figur 2. Dette kartet hentet fra GisLink viser den omtalte lokaliteten merket med gult. Som en ser ligger den innenfor en større naturtypelokalitet registrert som rikmyr (BN0002706 – Langvelldalen: Rundt Skjørsætra). Også denne lokaliteten har stort behov for revisjon, noe som ikke ble prioritert i 2016.

Metode

Bioreg AS v/Solfrid Helene Lien Langmo gjennomførte 08.08.2016 undersøkelser av lokaliteter knyttet til kulturlandskapet rundt Sandvollsætra. Dette inkluderte en naturfaglig undersøkelse av det meste av innmarka i tillegg til en rask undersøkelse av de nærliggende delene av rikmyrslokaliteten som omkranser setra (BN0002706 – Langvelldalen: Rundt Skjørsætra) i tillegg til fotodokumentasjon av området og samtaler med grunneier, som også deltok på befaringen. Hovedfokuset ble rettet mot de områdene som fra tidligere var registrert som naturbeitemark, samt et større område nord for disse, der det i løpet av de senere årene er lagt ned betydelige ressurser i restaurering av kulturlandskapet.

Grunneier kom med mange verdifulle opplysninger omkring skjøtsel og historikk for øvrig om setra, noe som har hatt stor verdi når en senere har utarbeidet lokalitetsbeskrivelsen for området.

Arter som ikke kunne identifiseres på stedet ble fotodokumentert, beskrevet og samlet inn for så å bli presset/lagt til tørk. Forekomstene ble markert på en GPS, og data fra undersøkelsen vil etter hvert bli lagt inn i Artsobservasjoner slik at de fremkommer i Artskart.

Figur 3. For noen år siden var dette arealet dekket av et tett tresjikt med bjørk . Foto; Solfrid Helene Lien Langmo, Bioreg AS © 08.08.2016.

Resultater

Innenfor kulturlandskapet rundt Sandvollsætra ble den eksisterende lokaliteten med naturbeitemark betydelig utvidet. I tillegg ble verdien hevet fra Lokalt viktig – C til Viktig – B. Dette er begrunnet med blant annet registreringer av flere gode indikatorarter av beitemarksopp i tillegg til et langt større antall indikatorarter av engplanter enn det som tidligere var registrert. Også den betydelige restaureringsinnsatsen som er lagt ned i området, er med å trekke opp verdien, både av lokaliteten og av setra som helhet. Her kan en også nevne at flere av seterhusene også er satt i stand i løpt av de senere år.

Hele lokaliteten er gjerdet inne. Frem til 1950 var setra beitet med melkekyr i sommersesongen. Etter det stod den urørt frem til 1980-årene, da det ble sluppet sau inn på området. Nå vårbeites det intensivt en uke eller to før sauene slippes i utmarka. Etter det står grinda åpen hele sommeren. Lengst nede på enga står ei høyløe, noe som vitner om at det i tidligere tider var drevet slått her.

Lokaliteten har slik den fremstod ved undersøkelsene i 2016 noe lavt beitetrykk, men godt innslag av arter knyttet til ugjødslede/lite gjødslede slåtte- og beitemarker slik som blåklokke, fjelltimotei, fjellmarikåpe, gulaks og marinøkkel. Den fremstod, i tråd med grunneiers utsagn, som lite gjødslet. De delene av lokaliteten som hadde tydeligst gjødselpreg lå mellom og like nedenfor husene. I tillegg bærer den tydelig preg av at lausmassene i området er noe baserike med forekomster av blant annet dvergjamne og flekkmure. Også i nord, langs en bekk, finnes flere basekrevende arter som blant annet gulsildre, piperensermose og sotstarr. Beitetrykket bør økes sammenlignet med dagens nivå, noe som blant annet kan gjøres ved at det settes inn en grind i gjerdet i den nordlige enden av det inngjerdede området. I dag er det bare en grind ved setra. En ekstra grind som også står åpen hele sommersesongen, vil bidra til at dyrene lettere vil kunne krysse lokaliteten. Også videre fjerning av einer og bjørk vil bidra til å øke beiteverdien i området, noe som i sin tur vil øke beitetrykket da dyrene vil oppholde seg her større del av sesongen. Noen av de større bjørkene kan med fordel få stå igjen som le for sauene, og som en del av et helhetlig kulturlandskap. For å unngå oppgjødsling av lokaliteten er det viktig at eventuell tilleggsforing av dyra skjer utenfor lokaliteten. Lokaliteten må heller ikke pløyes, gjødsles eller sprøytes. Siden selve enga med stor sannsynlighet er gammel slåttemark (vest for enga ser en tydelige rydningsrøyser), kan denne alternativt skjøttes som slåttemark om det er interesse for dette.

Figur 4. Vest for enga finnes spor etter gamle rydningsrøyser. Foto; Solfrid Helene Lien Langmo, Bioreg AS © 08.08.2016.

Diskusjon og konklusjon

Beitemarkene rundt Sandvollsætra representerer et godt bevart kulturlandskap som i dag er i en restaureringsfase. Den representerer naturverdier skapt i krysningen mellom det naturlige og det menneskeskapte, og er nå definert som en semi-naturlig naturtype. Videre restaurering av lokaliteten, områdene rundt denne, samt seterhusene, vil sammen med økning av beitetrykket styrke verdien av lokaliteten ytterligere. Det samme vil påvisning av flere rødlistede arter av f. eks. beitemark-sopp. Ved undersøkelsene i 2016 ble det registrert lutvokssopp (NT) og røykkøllesopp (NT), i tillegg til flere ubestemte arter av rødsporer (*Entoloma*). Oppdatert lokalitetsbeskrivelse for Sandvollsætra finnes i Vedlegg 1. Som nevnt kan også selve enga sør for seterhusene uten store tilpasninger skjøttes som slåttemark. Dette vil imidlertid kreve et elektrisk gjerde rundt de arealene som skal slås slik at en kan kontrollere beitetrykket på arealet.

Setra har så vidt grunneier kjenner til ikke en særlig lang historie, men det er likevel grunn til å tro at seterdriften i dalen strekker seg langt tilbake i tid. En helhetlig tankegang er derfor viktig i forvaltningen av området. Innover i dalen ligger flere seterstøler. Her finnes også rike myrpartier som etter all sannsynlighet har vært brukt som beite, og kanskje også slått lenger tilbake i tid. For å dokumentere de viktigste verdiene knyttet til dalen, vil en foreslå en mer omfattende kartlegging av dalføret. Dette med tanke på å avdekke flere eventuelt verdifulle naturbeitemarker og andre lokaliteter knyttet til kulturlandskapet. Samtidig vil en komme med forslag om revisjon av den eksisterende rikmyrlokaliteten i dalen. Denne er stor og inneholder mange ulike naturtyper, som blant annet mye ung bjørkeskog og boreal hei.

Figur 5. Den nevnte rikmyrlokaliteten (BN0002706 – Langvelldalen: Rundt Skjørsætra) ble ikke undersøkt i sin helhet, men en del av de arealene som ligger nærmest Sandvollsætra ble likevel raskt oppsøkt. Bildet er tatt litt sør for Sandvollsætra og viser litt av arealet, med overgang mellom intermedieær kalkrik myr og boreal hei, en naturtype som er rødlistet som DD - Datamangel, på norsk rødliste for naturtyper. Foto; Solfrid Helene Lien Langmo, Bioreg AS © 08.08.2016.

Kilder

Litteratur

Henriksen S. og Hilmo O. (red.) 2015. Norsk rødliste for arter 2015. Artsdatabanken, Norge ISBN: 978-82-92838-40-2.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

Lyngstad, A. & Aune, E.I. 2003. Botaniske undersøkelser i Langvelldalen og ved Byna - konsekvensutredning ved planlagt overføring av Langvella til Innerdalsmagasinet - NTNU Vitensk.mus. Bot. Notat 2003-2: 1-26.

Miljødirektoratet. 2015. Veileder for kartlegging, verdisetting og forvaltning av naturtyper på land og i Ferskvann. Utkast til faktaark 2015 – Kulturmark. Versjon 7. august 2015.

Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens kartverk.

Kilder fra Internett

www.artskart.artsdatabanken.no

www.gislink.no

www.kart.naturbase.no

www.kart.finn.no

Muntlige kilder

Ivar Arne Hagen, Gamle Kongeveg 342, 7340 Oppdal. Tlf: 975 94 557

Vedlegg 1 Lokalitetsbeskrivelse

Under følger oppdatert lokalitetsbeskrivelse og avgrensning for Sandvollsætra.

Langvelldalen: Sandvollsætra

Kommune: Oppdal

UTM Sone 32 N 7694290 Ø 547780

Naturbase ID: BN00026953

Areal: 31,6 daa

Naturtype: Naturbeitemark 100 %

Utforming(er): Fattig beiteeng 80 %, rik beitefukteng (10 %) og rik beiteeng (10 %).

Registreringsdato: 08.08.2016

Verdi; Viktig – B

Innledning: Lokalitetsbeskrivelsen er utarbeidet av Solfrid Helene Lien Langmo med assistanse av Finn Oldervik, begge Bioreg AS. Beskrivelsen er basert på en naturfaglig undersøkelse av Lien Langmo den 08.08.2016, på oppdrag fra grunneier i forbindelse med ønske om reinventering av allerede eksisterende lokalitet med naturbeitemark på setervollen. Den ble første gang beskrevet av Anders Lyngstad og Egil Ingvar Aune 14.08.2002. Disse utførte botaniske undersøkelser i Langvelldalen i forbindelse med planlagt overføring av Langvella til Innerdalsmagasinet. Den ble senere registrert i Naturbase av Geir Gaarder med følgende beskrivelse: «*E.I. Aune og A. Lyngstad fant bl.a. fjellnøkleblom her. I antatt nærområde funn av kravfulle rikmyrsarter som kastanjesiv, sotstarr, blåmjelt, gulmjelt og fjellsmelle. Opplysningene er sparsomme og kvalitetene usikre. Funnet av fjellnøkleblom tilsier likevel at det her er noe verdier. Dette bør avklares nærmere.*» Grunneier mente lokaliteten var unøyaktig avgrenset, samt at han ønsket et større areal nord for lokaliteten undersøkt i forbindelse med et pågående restaureringsprosjekt i området. Grunneier Ivar Arne Hagen, deltok også under registreringen. Beskrivelsen er basert på den nyeste versjonen av faktaarket for denne naturtypen fra juli 2015, samt i forhold til NiN 2.1.

Lokalisering og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord i Langvelldalen i Oppdal kommune, en dal som strekker seg fra Fagerhaugen og sørover mot Orkelsjøen. Den grenser for det meste til ung bjørkeskog og beitede boreale heier. I øst grenser den mot seterhusene og en vei. Berggrunnen består for det aller meste av grønn gråvakke og leirskifer, mens lausmassene består av tykke morenemasser (www.ngu.no). I mindre partier nord i lokaliteten finnes det også noe innslag av torv. Moen (1998) plasserer lokaliteten i nordboreal vegetasjonssone (MB) og i overgangsseksjon mellom kontinentale og oseaniske seksjoner (OC). Avgrensinga er basert på GPS-målinger og ortofoto og er bedre enn 20 meter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er registrert som naturbeitemark, for det meste av utformingene fattig beiteeng (80 %), rik beitefukteng (10 %) og rik beiteeng 10 %. I tillegg til dette finnes det enkelte fragmenter av beitetørreng vest for seterhusene. De rikeste partiene finnes i nord, der lokaliteten er mer sammensatt og varierende enn i sør, og preget av en mosaikk mellom kildepåvirkede rike partier og fattigere beiteenger. De fuktige partiene har også enkelte innslag av torv, mens resten av lokaliteten er tørrere og preget av å ligge på morenejord. Etter NiN 2.0 er naturbeitemark en del av T32 semi-naturlig eng, og lokaliteten er i skala 1:5000 for det meste å regne som intermediær eng med klart hevdpreg (T32-C-4). I tillegg fins partier med intermediær eng med

svakt preg av gjødsling (T32-C-6) oppe ved husa. Enkelte av de rike søkkene nord i lokaliteten er å regne som kalkrik fukteng med klart hevdpreg eller svake spor av gjødsling (T32-C-10), mens andre ligger tettere opp til kalkrik myrkant og kildemyr (V1-C-8). Langs gradienten kalkinnhold (KA) ligger lokaliteten etter inndeling i HB 13 på trinn 3, med overganger mot trinn 4 og så vidt også trinn 5 i enkelte av de rike sigene, mens hevdintensiteten (HI) for det aller meste ligger på trinn d, med et parti nær husene som ligger på trinn e. Aktuell bruksintensitet (7JB-BA) varierer fra trinn 3, nokså ekstensiv bruk og opp til trinn 5 svakt intensiv bruk nærmest husa. Gjeldende hevdform er beite (Y1), men det er opplagt at arealene vest for husene er gammel slåttemark. Naturbeitemark er en del av kulturmarkseng som er regnet som en sårbar naturtype (VU) på rødlista for naturtyper fra 2011.

Artsmangfold: Engkvein, rødsvingel, finnskjegg og gulaks dominerer mye av enga, men er i sterk konkurranse med tette, lavvokste kratt av einer og lyng (særlig krekling og røsslyng) som dominerer partier i nord sammen med mye ung bjørk. Av andre mengdearter kan nevnes blåklokke, harerug, fjellmarikåpe og øyentrøst. I de åpne arealene i sørvest finnes i tillegg mye marinøkkel, prestekrage, dvergjamne og flekkmure. De fleste av artene er registrert på den vestligste delen av arealet, mens det nærmere seterhusene bærer preg av å være noe mer oppgjødslet, og en art som marinøkkel ble kun registrert svært fåtallig her. Den gamle lokalitetsbeskrivelsen nevner forekomster av fjellnøkleblom. Denne arten ble også påvist ved besøket i 2016, med ca 30 blomstrende individer. Arten var inntil revisjonen av rødlista for arter i 2015 registrert som nær truet (NT), men ble da fjernet fra lista. I nord er lokaliteten som nevnt noe mer sammensatt. Her er også arts mangfoldet noe mer utarmet, for det meste på grunn av at det har vokset, og fremdeles vokser en del bjørk og einer her. I disse områdene finnes mer sølvbunke enn lenger sør, i tillegg til arter som engkvein, gulaks, bakkefrytle, småengkall, legeveronika, fjellmarikåpe, knegras, fjellsveve, kattedot, hvitmaure og enkelte partier med mye finnskjegg.

I de rikere og fuktigere partiene ble det registrert blant annet myrhatt, stjernestarr og sumpmaure, samt mer basekrevende arter som gulstarr, fjellfrøstjerne, trillingsiv, gulmaure, saftstjerneblom, svarttopp, sotstarr og hårstarr i tillegg til sparsomt med tyrihjel. Her finnes også en del basekrevende mosearter som piperensermose, myrstjernemose og rosetormose.

I og med at undersøkelsene ble foretatt i august, ble det også registrert en del forekomster av beitemarksopp. Blant annet fantes flere ubestemte arter av rødsporer (*Entoloma*), i tillegg til arter som lutvokssopp (NT), røykkøllesopp (NT), brunfnokket vokssopp, liten mønjevokssopp, engvokssopp og skjør vokssopp. Ut fra berggrunn og lausmasser i området, er det opplagt at potensialet er til stede for flere sjeldne og rødlistede arter av beitemarksopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er i følge grunneierne (pers. med.), første gang nevnt i forbindelse med en fradeling i 1815, men bua som står der, ser ut til å være fra 1700-tallet, noe som har kommet frem i forbindelse med den pågående restaureringen. Området består av gammel beiteeng som frem til 1950 ble beitet med kyr i forbindelse med seterdrift. Etter dette ble lokaliteten forlatt, og grodde igjen, særlig i nord, inntil det på 1980-tallet ble sluppet sauer inn på området. Nå vårbeites det intensivt en uke eller to før sauene slippes i utmarka. Etter det står grinda åpen hele sommeren. Lengst nede på enga står ei høyløe, noe som vitner om at det i tidligere tider var drevet slått her. Hvis det er interesse for det, kan de åpne områdene av lokaliteten skjøttes som slåttemark. En slik skjøtsel vil kreve betraktelig mer restaurering i den nordlige delen. I løpet av de senere årene er det satt i gang en omfattende restaurering av den nordlige delen av lokaliteten, der gjengroingen var kommet lengst. Det er fjernet store mengder ung bjørk og en del einer. I tillegg er gjerdet rustet opp.

Skjøtsel og hensyn: For å gjenopprette og ivareta verdiene som naturbeitemark (alternativt slåtte-mark om det er interesse for slåtteskjøtsel), er det viktig at lokaliteten ikke gjødsles, sprøytes eller pløyes. Beitetrykket kan med fordel økes noe i forhold dagens beitetrykk. Tilleggsføring av dyr på beite er ikke å anbefale da også dette kan bidra til oppgjødsling av arealene. For å lette tilgangen som beitedyra har til lokaliteten, anbefales det at det monteres ei grind helt nord i lokaliteten. I dag har dyrene tilgang kun via ei grind ved seterhusene. En slik løsning vil gjøre det betraktelig lettere for sauene å gå gjennom lokaliteten. Videre vil en komme med forslag om at det aller meste av ungsko-gen også i den nordlige delen av lokaliteten fjernes. Dette vil i sin tur øke beiteverdien her ytterligere. Samtidig bør enkelte trær settes igjen da disse vil bidra med ly til beitedyrene. Særlig bør eldre trær settes igjen. Videre bør noen mindre rydningsrøyser langs kantene av den tidligere slåtteenga få ligge i fred.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et større, sammenhengende seterlandskap i Langvelldalen. Dette består av en mosaikk av ungskog, rike og intermediære myrer og store arealer med boreal hei. I tillegg finnes flere setervoller med mer eller mindre intakte beitemarker. Beitetrykket i området er imidlertid lavere enn tidligere, og i følge grunneieren har mye av områdene rundt setra grodd igjen med ungskog i løpet av de siste femti årene. Sammenhengen med resten av dalen er dermed noe svekket i forhold til tidligere, og lokaliteten fremstår dermed også som noe mer isolert.

Fremmede arter: Ingen registrerte

Verdivurdering: Etter faktaark for naturbeitemark fra juli 2015 oppnår lokaliteten høy vekt for areal (ca 31,6 daa) selv om noe av arealet er av noe dårligere kvalitet. Ellers oppnår den middels vekt for artsmangfold og lav til middels vekt på rødlistearter. Her er også potensialet for sjeldne og rødlistede arter av beitemarksopp inkludert. Påvisning av flere slike arter kan i sin tur være med på å øke denne verdien. Ellers oppnår lokaliteten middels vekt på tilstand. Dette først og fremst på bakgrunn av mid-dels til godt beitetrykk og kun svake spor etter gjødsling. Her har en vurdert hele lokaliteten under ett. Gjengroingen med einer og bjørk i nord er imidlertid med på å trekke verdien noe ned, mens den omfattende restaureringen som har funnet sted i løpet av de siste årene, utgjør en betydelig verdi-økning også på den nordlige delen. Lokaliteten oppnår middels til høy vekt på parameteret påvirkning ut fra at den har en typisk ekstensiv bruk, ubetydelig påvirkning fra tekniske inngrep og foruren-sing, samt at den ikke er preget av fremmede arter. Lokaliteten utviser stor variasjon av NiN-typer, samt at den ligger i en seterdal der det fortsatt beites aktivt. Ut fra dette oppnår lokaliteten samlet sett verdien Viktig – B, en verdi som vil styrkes ytterligere gjennom påvisning av rødlistede arter av beitemarksopp og/eller gjennom fjerning av mere bjørk og einer innenfor lokaliteten.

Figur 6. Like vest for husene ligger en liten knaus der det ble registrert ca 30 blomstrende individer av fjellnøkleblom ved undersøkelsene i 2016. Foto; Solfrid Helene Lien Langmo, Bioreg AS © 08.08.2016.

Figur 7. Høyløa nede ved Langvella vest for husene. Foto; Solfrid Helene Lien Langmo, Bioreg AS © 08.08.2016.

Figur 8. Omtrent midt i lokaliteten krysser en bekk fra øst mot vest. Den renner så ut i Langvella vest for lokaliteten. Langs bekken finnes innslag av krevende arter som gulstarr, gulsildre, fjellfrøstjerne, sotstarr og hårstarr. Her ser en også gjerdet som går rundt lokaliteten. Veien inn til Langveldalen går like utenfor gjerdet her. Foto; Solfrid Helene Lien Langmo, Bioreg AS © 08.08.2016.

Figur 9. Gulsildre er en vakker og basekrevende art som ofte finnes i tilknytning til bekkekanter og base-rike kildefremspring. Foto; Solfrid Helene Lien Langmo, Bioreg AS © 08.08.2016.

Figur 10. Bildet viser et ti-talls bladrosetter av fjellnøkleblom, som sammen med dvergjamne og harerug er å regne som gode indikatorer for ugjødslede beite/slåttemarker med god hevd. Foto; Solfrid Helene Lien Langmo, Bioreg AS © 08.08.2016.

VEDLEGG 2 Oversiktskart

Tegnforklaring

- Nye avgrensning Sandvollsaetra
- Naturtyper fra Naturbase

Figur 11. Oversiktskartet viser nye og gamle avgrensninger knyttet til Sandvollsaetra, der de gamle avgrensningene er merket med grønn skravur, mens de nye er merket med rødt. Som en ser, er det kun plasseringen av naturbeitemarka på Sandvollsaetra som er endret. Denne er betydelig utvidet i nord samtidig som et areal i sør er utelatt da dette kun bestod av tett, ung bjørkeskog. Legg merke til at den gamle lokaliteten i sin helhet lå innenfor lokaliteten med rikmyr, mens den nye lokaliteten strekker seg utenfor grensene på denne. Det er ellers ikke gjort endringer i avgrensningene av rikmyra.

0 25 50 75 100 125 150 m

Målestokk 1:2000